

RE:TRADYCJA – JARMARK JAGIELLOŃSKI

Posted on 4 sierpnia 2023

W trzeci weekend sierpnia do Lublina ponownie zawitają mistrzowie muzyki tradycyjnej, twórcy ludowi i utalentowani rzemieślnicy, dla których tradycja jest głównym źródłem inspiracji. Tematem przewodnim 17. edycji wydarzenia jest obróbka drewna. Tegoroczna edycja Festiwalu jest jednym z wydarzeń programu Europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023. Patronat nad Festiwalem objął Narodowy Instytut Dziedzictwa.

Festiwal Re:tradycja – Jarmark Jagielloński to festiwal muzyki i rzemiosła tradycyjnego, odbywający się w przestrzeni Starego Miasta w Lublinie. Wprowadza on publiczność w dialog dziedzictwa ze współczesnością. Re:tradycja łączy czasy, pokolenia i dawne tradycje z tym, co nowe. Odwiedzający Festiwal mają możliwość spotkania z muzykami, rzemieślnikami i animatorami, którzy z pełną świadomością, odpowiedzialnością oraz wrażliwością podchodzą do twórczego kontynuowania tradycji.

W programie wydarzenia znajdują się m.in. koncerty, potańcówki oraz Jarmark Jagielloński, czyli targi sztuki ludowej i rzemiosła tradycyjnego. Ważnym punktem Festiwalu jest specjalna produkcja muzyczna – koncert re:tradycja, który na jednej scenie łączy muzykę tradycyjną i jej mistrzów z artystami muzyki współczesnej – ludzi otwartych na wzajemne dzielenie się swoimi doświadczeniami. Podczas Festiwalu odbywają się liczne warsztaty, spektakle muzyczne, spotkania i pokazy filmowe. Część z nich nawiązuje do rzemieślniczego tematu przewodniego, który co roku towarzyszy wydarzeniu. W 2023 roku będzie to obróbka drewna. Nie zabraknie także propozycji dla najmłodszych. Na Podwórku Re:tradycji dzieci będą miały okazję pobawić się zabawkami przygotowanymi przez twórców ludowych i zobaczyć, jak dawniej spędzali wolny czas ich rówieśnicy.

*– Tegoroczna 17. edycja Festiwalu włączona jest w program wydarzeń Europejskiej Stolicy Młodzieży. Przemawia za tym po pierwsze atrakcyjność wydarzenia i to, że co roku spotyka się z gorącym przyjęciem licznego grona miłośników rzemiosła czy uczestników koncertów i warsztatów. Po drugie, tworząc miasto otwarte i przyjazne dla młodych osób oraz wspierające ich rozwój, podkreślamy, jak ważne jest zachowanie dialogu międzypokoleniowego. Współpraca ludzi w różnym wieku pozwala na wzajemne uczenie się od siebie, przekazywanie wiedzy, umiejętności. Cieszę się i jestem dumna, że Lublin jest miejscem, gdzie kultura tradycyjna staje się inspiracją dla młodzieży, która stale uczestniczy w procesie podtrzymywania zwyczajów rodzinnych i regionalnych. W tym roku podczas Festiwalu będą mogli Państwo spotkać jeszcze więcej młodych ludzi, artystów i animatorów, którzy odnajdują się w działaniach związanych ze sztuką i rzemiosłem tradycyjnym – mówi **Beata Stepaniuk-Kuśmierzak, Zastępczyni Prezydenta Miasta Lublin ds. Kultury, Sportu i Partycypacji, Pełnomocniczka Prezydenta ds. Europejskiej Stolicy Młodzieży.***

Re:tradycja – Jarmark Jagielloński to festiwal muzyki i rzemiosła tradycyjnego. W programie nie zabraknie koncertów, wystaw, potańcówek oraz warsztatów. Dodatkowo publiczność będzie miała okazję podziwiać oryginalne prace 140 rzemieślników z Europy Środkowo-Wschodniej, w szczególności tych, którzy zajmują się obróbką drewna. Nie zabraknie również atrakcji dla dzieci i młodzieży – zabaw na Podwórku Re:tradycji oraz licznych warsztatów rzemieślniczych.

– Kultura tradycyjna często kojarzy się nam ze starszym pokoleniem. Mówiąc o dziedzictwie, odwołujemy się do mistrzów i mistrzyń rzemiosła, muzyki tradycyjnej i śpiewu. Są oni skarbnicami naszej wiedzy, ale wiedzę tę czerpią całymi garściami młodzi ludzie, którzy odkrywają w sobie pasję do różnorodnych dziedzin tradycji. Możemy wśród nich zauważyć trzy przenikające się grupy – są to badacze kultury tradycyjnej, praktycy (czynni odbiorcy tradycji) oraz obserwatorzy. Dzięki swojej wiedzy, również tej dotyczącej nowych technologii i mediów, prowadzą działania mające na celu dokumentowanie zjawisk kultury tradycyjnej, wykorzystanie pozyskanej wiedzy w nowych projektach i działaniach artystycznych – opowiada Agata Turczyn, koordynatorka programowa Festiwalu.

Młodzi Artyści i Rzemieślnicy na Festiwalu Re:tradycja – Jarmark Jagielloński

By dane dziedzictwo mogło trwać i rozwijać się, potrzebni są kontynuatorzy, kolejne pokolenia zainteresowane przejmowaniem od starszych ich wiedzy oraz umiejętności. Czasami transmisja ta zaczyna się bardzo wcześnie, już w dzieciństwie. Innym razem tradycja staje się pasją wieku nastoletniego lub wczesnych lat dorosłości. Podczas jednego z modułów Festiwalu Re:tradycja – Jarmarku Jagiellońskiego, czyli targów sztuki ludowej i rzemiosła tradycyjnego, publiczność będzie miała okazję do spotkania młodych twórców i artystów, którzy zaprezentują swoje unikatowe dziedziny. Wśród nich znajdują się m.in. osoby zajmujące się tkactwem, koronkarstwem, drzeworytem, kaletnictwem, wyrobem biżuterii czy pisanek. Wiele z nich nie ukończyło jeszcze 30. roku życia.

Tradycyjne pisanki zaprezentuje **Ewa Chomiczewska**, artystka z Lipska. Swoją przygodę z pisaniem jajek zaczęła w wieku 6 lat. *Nauczyłam się od mamy, Bożeny, którą to uczyła wybitna pisankarka – Krystyna Cieśluk – opowiadając przy tym o zwyczajach i dawnych wierzeniach.* **Augustinas Monkus**, tkacz z Šiauliai (Litwa), zajmuje się wykonywaniem ozdobnych pasów i krajek. Pochodzi z rodziny, w której tkactwo jest kontynuowane od kilku pokoleń, dlatego już od najmłodszych lat był przyuczony do tego zawodu przez mamę, Vitaliją Monkienė i babcię, Leoniją Malakauskienė. Cała rodzina otrzymała nagrodę miasta Szawle (Šiauliai) za kontynuowanie litewskich tradycji rzemieślniczych. Pasy powstają z lnu i wełny tkanych przy pomocy specjalnie do tego przeznaczonych krosien tkackich. Augustinas należy do wileńskiego oddziału Stowarzyszenia Twórców Ludowych Litwy, a w 2017 roku otrzymał nagrodę w konkursie „Złoty Wieniec” przyznawaną najlepszym litewskim rzemieślnikom tradycyjnym. **Ignacy Wawrzycki** to młody twórca pochodzący z Krzczonowa, którego tradycje ludowe są jednymi z najbardziej znanych i rozpoznawanych w regionie lubelskim. Wychodząc od swoich zainteresowań strojem tradycyjnym, zaczął tworzyć m.in. haftowane koszule, tzw. humełki – nakrycia głowy męzatek oraz zaścięgi, czyli rodzaje ludowych szkaplerzy. Wykonuje też weselne różgi marszałkowe oraz pisanki batikowe. Ignacy Wawrzycki będzie także jednym z prowadzących warsztaty rzemieślnicze odbywające się w ramach Festiwalu. Pod jego okiem najmłodszy będą mogli ozdobić miniatury lubelskich skrzyń posagowych.

Zespół „**Rankova Rosa**” został stworzony w 2001 r. przez Jurija i Allę Kovalchuk przy szkole nr 28 w mieście partnerskim Lublina – Równem (Ukraina). Prowadzącym zależy na tym, by dzieci i młodzież należące do grupy poznawały dziedzictwo kultury tradycyjnej swojego regionu. Repertuar zespołu obejmuje tradycyjne pieśni ludowe, dawne tańce i zabawy, a także fragmenty obrzędów właściwych dla Polesia Rówieńskiego. Podczas Festiwalu będziemy mogli spotkać zespół na podwórku Re:tradycji, gdzie dzieci zaproszą nas do wspólnych tradycyjnych zabaw.

Wśród zajęć skierowanych dla uczestników w wieku 16+ znajdują się m.in. warsztaty wykonywania wycinanki z terenu Powiśla otwocko-garwolińskiego, tworzenia papierowych ozdób choinkowych, pająków krystalicznych czy malowania drewnianych zabawek we wzory charakterystyczne dla ukraińskiego miasteczka Jaworów.

W tym roku do tańca zagra również młodsze pokolenie muzyków – między innymi **Kapela Cmolaskie Chłopoki** wykonująca

tradycyjną muzykę lasowiacką, czyli pochodzącą z terenów Puszczy Sandomierskiej. Do założenia grupy namówiła ich babcia. Kapela kontynuuje tradycje rodzinne, grając lasowiackie oberki, krakowiaki i tzw. wściekłe polki. Usłyszymy również **Orkiestrę Jarmarku Jagiellońskiego** z międzypokoleniowym składem, która swoją energią przyciąga także młodych miłośników tańca i muzyki.

Do tej pory organizatorzy ogłosili prawie wszystkie muzyczne punkty programu.

W trakcie Festiwalu zaprezentują się takie zespoły jak **Puuluup, Lolomis, Wernyhora, Odpoczno i Balkan Taksim**. Publiczność będzie miała okazję posłuchać specjalnej produkcji festiwalu – **koncertu re:tradycja, który w tym roku skupi się na repertuarze polskiej części Polesia**.

Polesie Lubelskie to kraina na styku Polski, Ukrainy i Białorusi. Przenikanie się kultur, języków i wyznań zapisało się także w dziedzictwie muzycznym tego regionu. Przez lata bogaty alfabet tradycyjnego śpiewu i muzyki instrumentalnej Polesia blaknął, zdawał się znikać i odchodzić w zapomnienie. Pojawiły się jednak osoby, które postanowiły litery tej tradycji nadpisać i uwidocznić, przepisać je od nowa, zachowując jednak ich dawny styl oraz charakter.

Podczas tegorocznego koncertu re:tradycja organizatorzy postanowili zaprezentować efekty tej pracy i przedstawić je w nowych, przygotowanych specjalnie na Festiwal odsłonach. Piątkowy wieczór wypełnią dźwięki **Poleskiego Składu Smyczkowego** oraz śpiew zespołu **Polesie_PL**. Prezentowana przez nich tradycja regionu spotka się z aranżacjami kompozytora **Atanasa Valkova** i improwizacjami śpiewaczymi **Jagody Valkov**.

Uczestnicy Festiwalu będą mogli także wziąć udział w potańcówkach, na których zagra m.in. **Janusz Prusinowski Trio, Orkiestra Jarmarku Jagiellońskiego** czy kapela **Hajda Banda / Гайда Банда**. Podczas wydarzenia odbędzie się także Letnia Szkoła Tradycji wypełniona warsztatami rzemieślniczymi.

Po więcej informacji zapraszamy na stronę [Organizatora](#).

Re:tradycja – Jarmark Jagielloński | 18–20 sierpnia 2023
Lublin – Stare Miasto i Błonia pod Zamkiem | wstęp wolny

Organizatorzy: Warsztaty Kultury w Lublinie, Instytucja Kultury Miasta Lublin, Lublin Miasto Inspiracji

Patronat honorowy: Prezydent Miasta Lublin – Krzysztof Żuk

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Tegoroczna edycja Festiwalu Re:tradycja – Jarmark Jagielloński jest jednym z wydarzeń programu Europejskiej Stolicy Młodości Lublin 2023.

Patronat: Narodowy Instytut Dziedzictwa

Sponsorzy: Tavex, Herbapol

Partnerzy: Jula, Muzeum Narodowe w Lublinie, Ivan Honchar Museum, ÚĽUV, Dominikanie Lublin, Ośrodek Praktyk Teatralnych Gardzienice, Stowarzyszenie Twórców Ludowych, Fundacja Kultura Enter